

# Yhdessä

## lapsen oikeuksien puolesta

*Lastensuojelun Keskusliitto vuonna 2009*



LASTENSUOJELUN  
KESKUSLIITTO

LASTENSUOJELUN KESKUSLIITTO

Armfeltintie 1, 00150 Helsinki • puh. (09) 329 6011  
toimisto@lskl.fi • www.lskl.fi

# Sisällysluettelo

## Aktiivista työtä lasten hyvinvoinnin puolesta

- Keskusliiton perustehtävä
- Keskusliitto vaikuttaa yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa
- Keskusliitto kouluttaa, kehittää ja julkaisee
- Asiantuntijapalveluita tarjolla
- Linkkinä maailmalle
- Kirjasto ja tietopalvelu tietoa tarvitsevien käytössä
- Luettavasti lastensuojelusta – Lapsen Maailma -lehti

## Rahoitusmalli ainutlaatuinen

- Hyvää työtä huvittelemalla

## Lastensuojelun Keskusliitolla takanaan yli 70 vuoden taival

- Kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön tarve synnytti keskusjärjestön
- Monessa mukana

## Lapsen edun ajajalla riittää työtä

- Lapsen ääni kuuluviin juhlavuonna
  - *Tapahtumia ja tiedottamista*
  - *Mikä YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus?*
- Lastensuojelussa monta kehittämiskohdetta
  - *Toteutuuko uusi lastensuojelulaki?*
  - *Lapset laitoksista perhehoitoon*
  - *Savuttomuutta kohti*
  - *Huomio lapsiperheiden köyhyyteen ja syrjäytymiseen*
  - *Kuritusväkivalta seurannassa*
- Lapsen asialla kansainvälisesti
  - *Edustajana kansainvälisissä järjestöissä*
  - *Lähialueyhteistyöllä jo perinteitä*
- Maahanmuuttajakysymykset yhä ajankohtaisempia
- Tietotekniikka tukee palveluiden kehittämistä
- Eropalvelut juurrutetaan

## Liite

- Jäsentyhteisöt
- Jäsenkunnat ja kuntayhtymät
- Jäsennydet kansainvälisissä organisaatioissa

# Aktiivista työtä lasten hyvinvoinnin puolesta

## Keskusliiton perustehtävä

Lastensuojelun Keskusliitto kehittää lastensuojelua ja edistää lasten oikeutta hyvään ja turvalliseen elämään jäsenyhteisöjensä ja yhteistyökumppaneidensa kanssa. Keskusliitolla on 86 jäsenjärjestöä ja 34 kuntajäsentä. Keskusliitto edistää yhteistoimintaa lastensuojelun alalla yksityisten järjestöjen ja muiden yhteisöjen kesken sekä näiden ja viranomaisten välillä.

## Keskusliitto vaikuttaa yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa

Keskusliitto toimii yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa lapsen puolestapuhujana yhteiskunnassa. Tavoitteeseen pyritään vaikuttamalla lasta koskevaan lainsäädäntöön, yhteiskunnan voimavaroista tehtäviin päätöksiin ja kehittämisohjelmiin.

### Lapsen edun ajamiseksi keskusliitto muun muassa

- seuraa alan kehitystä
- tekee aloitteita ja esityksiä
- antaa lausuntoja
- järjestää jäsenistön ja yhteistyökumppaneiden tapaamis- ja keskustelutilaisuuksia.

Keskusliitto on mukana useissa sosiaali- ja terveysministeriön sekä sisäasiainministeriön asiantuntijaryhmissä, muun muassa varhaisen puuttumisen verkostossa, lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin neuvottelukunnassa ja työryhmässä, joka käsittelee seksuaalisen hyväksikäytön valmistelun (grooming) ehkäisyä.

### Liitolla on edustus myös yli 20 kotimaisessa ryhmässä, esimerkiksi

- Poliisiammattikorkeakoulun lapsiuhritutkimuksen seurantar ryhmässä
- pääkaupunkiseudun lastensuojelun kehittämissyksikön neuvottelukunnassa
- Suomen köyhyyden vastaisen verkoston *EAPN-FINin* *Lapsiköyhyys*-työryhmässä.

### Keskusliitossa toimii asiakohtaisia neuvottelu- ja toimikuntia:

- Lastensuojelun neuvottelukunta
- Varhaiskasvatuksen ja ehkäisevän lastensuojelun neuvottelukunta
- Lapsen oikeudet ja lapsipolitiikka -toimikunta
- Kansainvälisten asiain neuvottelukunta
- Maahanmuuttajalapsen neuvottelukunta
- Kirjasto- ja tietopalvelutoimikunta
- Viestintäasiain toimikunta
- Lapsen Maailma -lehden toimitusneuvosto

## Keskusliitto kouluttaa, kehittää ja julkaisee

Keskusliitto järjestää ammatillista täydennyskoulutusta lastensuojelun ammattilaisille ja pyrkii vaikuttamaan alan koulutuksen sisältöihin.

Vuorovuosin pidettävien Valtakunnallisten lastensuojelupäivien ja sijaishuollon päivien osallistujille tarjotaan tuoreinta tietoa muun muassa lasten ja perheiden arjesta, alan parhaista käytännöistä sekä mahdollisuus keskinäiseen tiedon ja kokemusten vaihtoon.

Koulutus on tärkeällä sijalla myös keskusliiton kehittämishankkeissa, joilla pyritään parantamaan lastensuojelun ammatillista laatua lapsen tarpeista käsin. Oleellinen osa keskusliiton kehittämistyötä on hankkeiden tulosten juurruttaminen mahdollisimman hyvin toimintaympäristöönsä ja niiden levittäminen myös muiden toimijoiden käyttöön.

Keskusliitto kehittää tutkimusta olemalla mukana erilaisissa tutkimushankkeissa ja nostamalla esille tutkimuksen aiheita. Liiton julkaisutoiminta on laajaa: tarjolla on oppaita, videoita ja esitteitä.

## Asiantuntijapalveluita tarjolla

Keskusliiton työntekijät ovat oman alansa asiantuntijoita, joiden tietämystä jäsenyhteisöt ja muut sidosryhmät käyttävät konsultoinnissa, luennointitehtävissä ja asiantuntijakirjoittamisessa. Erillissopimuksen keskusliiton asiantuntijapalveluita käytetään myös kansallisissa ja kansainvälisissä kehittämishankkeissa.

## Linkkinä maailmalle

Kansainvälisen lastensuojelun asiantuntijana keskusliitto koordinoi jäsenyhteisöjensä ja sidosryhmiensä lapsia, lapsen oikeuksia ja lastensuojelua koskevaa toimintaa.

Keskusliitto edustaa suomalaista lastensuojelua kansainvälisillä foorumeilla ja toimii linkkinä alan eurooppalaisiin ja kansainvälisiin järjestöihin. Keskusliitto myös seuraa lapsia koskevien kansainvälisten sopimusten, ennen kaikkea YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen toteutumista.

### Kirjasto ja tietopalvelu tietoa tarvitsevien käytössä

Kirjasto ja tietopalvelu tukevat keskusliiton työtä lapsen puolestapuhujana:

- hankkii taustatietoa yhteiskuntapoliittiseen vaikuttamiseen
- kokoaa, muokkaa ja välittää tietoa lastensuojelusta
- toimii apuvälineenä alan vastuullisessa kehittämisessä.

Kirjaston ja tietopalvelun kokoelmat ja palvelut ovat kaikkien lapsia, perheitä ja lastensuojelua koskevaa tietoa tarvitsevien käytettävissä. Tänä vuonna 60 vuotta täyttävän erityiskirjaston kokoelmissa on lähes 12 000 nidettä julkaisuja. Kirjastoon tulee myös yli sata kotimaista ja ulkomaista alan aikakauslehteä. Kirjasto sijaitsee keskusliiton toimistolla.

### Kirjaston verkkopalvelusta löytyy

- hakumahdollisuus tietokannasta
- uutuuksiluettelot
- lehtikatsaus
- linkejä ulkomaisista lapsia ja perheitä koskevista verkkolähteistä.

*[www.lskl.fi/kirjasto](http://www.lskl.fi/kirjasto)*

### Luettavasti lastensuojelusta – Lapsen Maailma -lehti

Lapsen Maailma on lasten ja nuorten kasvatusta sekä lastensuojelukysymyksiä käsittelevä erikoisaikakauslehti, joka on suunnattu lapsiperheille sekä lasten ja perheiden kanssa työskenteleville. Tilattavan ja irtonumeroina myytävän kuukausilehden levikki on 18 598 kpl (LT 2008) ja lukijamäärä 64 000 (KMT Syksy '08).  
*[www.lapsenmaailma-lehti.fi](http://www.lapsenmaailma-lehti.fi)*

## Ainutlaatuinen rahoitusmalli

### Hyvää työtä huvittelemalla

Keskusliiton talous perustuu *Lasten Päivän Säätiön* tuotto-osuuteen ja *Raha-automaattiyhdistyksen* avustuksiin. Lasten Päivän Säätiö ylläpitää Linnanmäen huvipuistoa – yhtä Helsingin suosituinta matkailukohdetta. Huvipuiston perustivat vuonna 1950 kuusi lastensuojelujärjestöä: *Lastensuojelun Keskusliitto*, *Barnavårdsföreningen i Finland*, *Ensi- ja Turvakotien Liitto*, *Mannerheimin Lastensuojeluliitto*, *Parasta Lapsille* ja *Pelastakaa Lapset*. Vuonna 1957 järjestöt perustivat Lasten Päivän Säätiön.

Lisäksi keskusliitto hakee tarpeen mukaan avustuksia muun muassa ministeriöiltä. Kansainvälisten yhteistyöhankkeiden edellytyksenä on *EU*-rahoitus, kehitysyhteistyössä ja lähialueyhteistyössä muun muassa ulkoasiainministeriön rahoitus.

#### Lastensuojelun Keskusliitto

Armfeltintie 1, 00150 Helsinki

puh. (09) 3296 011

faksi (09) 3296 0299

*toimisto@lskl.fi*

*kirjasto@lskl.fi*

Toimisto on avoinna klo 9–16, kesäaikana (kesä-elokuu) klo 9–15.30.

Kirjasto on avoinna ma, ke, pe klo 9–15 ja ti, to 9–17.30, kesäaikana ma-pe klo 9–15.

*www.lskl.fi*

*www.lapsitieto.fi*

*www.alalyolasta.fi*

*www.eroneuvo.fi*

*www.lapsenmaailma-lehti.fi*

## Lastensuojelun Keskusliitolla takanaan yli 70 vuoden taival

### Yhteistyön tarve synnytti keskusjärjestön

*Lastensuojelun ja Nuorisohuollon Keskusliitto*, nykyinen Lastensuojelun Keskusliitto, perustettiin 27. marraskuuta 1937. Tuolloin 15 lastensuojelun alalla toimivaa järjestöä allekirjoittivat liiton perustamisasiakirjan Helsingin Säätytalolla.

Ensimmäisen lastensuojelulain voimaantulo vuonna 1937 antoi ratkaisevan sysäyksen järjestöjen yhteistyölle. Keskusliitto perustettiin edistämään lain toimeenpanoa sekä kehittämään lastensuojelua ja yhteistyötä alan toimijoiden – valtiovallan, kuntien ja järjestöjen – välille. Tärkeäksi tehtäväksi nimettiin niin ikään alan kansainvälisen toiminnan edistäminen.

### Monessa mukana

Lastensuojelun monipuolinen edistäminen on alusta alkaen ollut keskusliiton perustehtävä. Keskusliitto toimi esimerkiksi keskeisenä aloitteentekijänä ja valmistelijana *Kansainvälisen lastensuojelufoorumi IFCW:n* perustamisessa 1989 ja oli mukana perustamassa *Kansainvälistä Perhehoitoliitto IFCO:a* ja tukemassa sen kotimaisen vastineen *Perhehoitoliiton* syntyä.

Lastensuojelua koskevaa tutkimusta keskusliitto on edistänyt luomalla 25- ja 50-vuotisjuhlavuosiensa yhteydessä tutkimusrahasotot. Liiton perinnettä on jatkanut vuonna 1987 perustettu *Itsenäisyyden juhluvuoden lastenrahasto ITLA*.

Keskusliitto osallistui aktiivisesti YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen valmisteluun järjestöjen kansainvälisessä yhteistyössä ja teki sopimusta tunnetuksi jo ennen sen ratifioimista. Esimerkiksi vuonna 1989 keskusliitto järjesti *DCI:n (Defence for Children International)* kanssa lapsen oikeuksia sopimusta koskevan kansainvälisen kokouksen.

Keskusliitto on vaikuttanut lapsia ja lastensuojelua koskevan lainsäädännön kehitykseen. Erityisesti liitto ajoi lastensuojelulain uudistamista 1970- ja 80-lukujen vaiheessa ja 2000-luvun alussa.

### Lisäksi keskusliitto on muun muassa

- julkaissut *Lasten erityishuolto ja -opetus* -kirjan, joka on 11 painoksen ajan palvelut tärkeänä alan käsi- ja oppikirjana
- tehnyt lasten tapaturmien vähentämiseksi tuloksellista työtä kokoamalla yhteen eri alojen asiantuntijat sekä tekemällä aiheesta tutkimuksia, selvityksiä ja aloitteita
- selvityksillään ja tiedotuskampanjoillaan vaikuttanut siihen, että lasten fyysinen ja henkinen pahoinpitely on noussut yleiseen tietoisuuteen
- vaikuttanut lasten leikin ja leikkikulttuurin kehitykseen kannanotoillaan, esimerkiksi liiton valmisteleva ns. lelusopimus yrittäjien ja viranomaisten välillä solmittiin 1986.

## Lapsen edun ajajalla riittää työtä

Lastensuojelun Keskusliitolla riittää työtä tänäkin vuonna. Ympäröivä maailma asettaa haasteita, joihin on kyettävä vastaamaan.

Vaikka valtaosa lapsista ja nuorista voi hyvin, lastensuojelusta ja nuorten mielenterveyspalveluista kantautuvat viestit kertovat, että yhä suurempi joukko kärsii entistä monimuotoisemmista ongelmista. Hyvinvointi jakautuu yhä epätasaisemmin nyt, kun maailmantalouden syöksykierteessä Suomenkin talous on painunut taantumaan.

Ilman huoltajaa maahan tulleiden turvapaikanhakijalasten kasvanut määrä ja maahanmuuttajaperheet haastavat yhteiskuntaa ja palvelujärjestelmää samoin kuin metropolialueen ja muiden suurten kaupunkien monikielistyminen työperäisen maahanmuuton takia.

Väestön ikärakenteen muutoksen myötä pieneneviin ikäluokkiin kohdistuu entistä suurempia kansantaloudellisia odotuksia. Ikäluokkien kutistuminen uhkaa myös lapsiperheiden palveluiden ylläpitoa.

Myös mediaympäristömme on mullistunut: internet on noussut jo lasten ja nuorten keskeisimmäksi mediavälineeksi. Samaan aikaan on alettu kiinnittää huomiota lasten ja nuorten liikkumattomuuteen ja ylipainoisuuteen. Niin ikään perhe- ja työelämän yhteensovittamisen haasteet ovat moninaiset.

### Vuoden 2009 painopisteitä

Valtakunnallisesti työ lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin lisäämiseksi perustuu erilaisten toimintaohjelmien varaan, joihin keskusliitto pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan.

Tänä vuonna keskusliitto seuraa uuden lastensuojelulain toteutumista ja lastensuojelun työn resursointia kunnissa. Uusi lastensuojelulaki on nostanut esiin piilossa ollutta lastensuojelun tarvetta. Seurannassa ovat niin ikään kuntien lapsipoliittisten ja lastensuojelupoliittisten suunnitelmien laadinta.

Keskusliitto edistää osaltaan lastensuojelun rakennemuutosta ehkäisevään ja varhaista tukea antavan työn suuntaan. Myös uudenlaisia matalan kynnyksen palveluita pitää kehittää.

Myös sijaishuollon rakennemuutos laitosvaltaisuudesta perhehoitoon on tärkeitä saada käyntiin. Tämä edellyttää perhehoitolain uudistamista. Myös varhaiskasvatus tarvitsee oman lakinsa ja uudistamista kaipaa niin ikään päivähöylölaki. Maahanmuuttajakysymykset ovat yhä ajankohtaisempia. Keskusliitto kiinnittää erityistä huomiota ilman huoltajaa maahan tulleiden turvapaikanhakijalasten asemaan.

## Lapsen ääni kuuluviin juhluvuonna

### Tapahtumia ja tiedottamista

Kuluva vuosi on YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen 20-vuotisjuhluvuosi. Keskusliitto järjestää yhdessä muiden kansalaisjärjestöjen, *Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelman* ja lapsiasiavaltuutetun kanssa joukon juhluvuoden tapahtumia sekä tiedotuskampanjan yleissopimuksesta. Kampanjaan voi tutustua osoitteessa [www.lapsenoikeudet.fi](http://www.lapsenoikeudet.fi)

### Tänä vuonna

- järjestetään *Lapsen osallisuus varhaiskasvatuksessa* -seminaari, jossa pohditaan, kuinka lapsen osallisuutta voitaisiin edistää varhaiskasvatuksessa
- 6.–8.10. pidetään Valtakunnalliset sijaishuollon päivät teemalla *Ei kenenkään varjossa*, jossa tuodaan esille lapsen kuulemista sijaishuollossa
- tuotetaan esite lapsen oikeuksien sopimuksen määräaikaisraportoinnista
- julkaistaan esite YK:n lapsen oikeuksien komiteasta
- tiedotetaan tapahtumista keskusliiton kokoamissa uutiskirjeissä
- Lapsen maailma -lehti esittelee kerran kuussa artiklan lapsen oikeuksien sopimuksesta.
- 20.11. juhluvuosi huipentuu yleissopimuksen 20-vuotisjuhlaan.

### Mikä YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus?

YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus on yksi maailman laajimmin ratifioituja ihmisoikeussopimuksia. Se koskee kaikkia alle 18-vuotiaita. Sopimus sisältää vähimmäisvaatimukset lasten suojeluun, hyvinvointiin ja osallistumiseen.

YK:n yleisistunto hyväksyi kaikkiaan 54 artiklaa sisältävän yleissopimuksen vuonna 1989. Suomi on ollut sopimuksen osapuolena vuodesta 1991.

Sopimuksen täytäntöönpanoa valvoo YK:n lapsen oikeuksien komitea. Sopimusvaltioiden on laadittava viiden vuoden välein komitealle määräaikaisraportti toimenpiteistä, joilla lapsen oikeuksia on pantu täytäntöön.

Suomi on lähettänyt komitealle raportin viimeksi syksyllä 2008. Keskusliitto kokosi siihen jäsenjärjestöjensä kannanotot lapsen oikeuksien tilasta Suomessa. <http://formin.finland.fi>

### Tänä vuonna keskusliitto

- aloittaa yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa komitealle lähetettävän lisäraportin valmistelun. Järjestöille annetaan mahdollisuus lisäraportin laatimiseen, sillä kaikissa sopimusvaltioissa ne eivät saa ääntään kuuluviin varsinaisessa määräaikaisraportissa. Lisäraportointiprosessissa keskusliiton yhteistyökumppanina toimii *NGO Group on the Convention of the Rights of the Child* Genevessä.
- seuraa, kuinka lapsen oikeuksien komitean edellisiä, vuonna 2005 annettuja suosituksia noudatetaan Suomessa.

## Lastensuojelussa monta kehittämiskohdetta

### Toteutuuko uusi lastensuojelulaki?

Lastensuojelun Keskusliitto seuraa uuden lastensuojelulain toteutumista kunnissa. Viime syksynä julkaistusta keskusliiton ja *Talentian ry:n* yhteisestä selvityksestä kävi ilmi, etteivät lastensuojelun resurssit ole kunnissa riittävät.

[www.talentia.fi/files/4897\\_Lskysely2008raportti.pdf](http://www.talentia.fi/files/4897_Lskysely2008raportti.pdf)

#### Tänä vuonna keskusliitto

- selvittää yhdessä Talentia ry:n kanssa sijaishuollon työntekijöiden näkemyksiä alansa tilasta ja työolosuhteista
- seuraa kuinka hallinto-oikeudet selviytyvät vastentahtoisten huostaanotto päätösten käsittelystä
- seuraa millainen on lapsen asema oikeuskäsittelyn asianosaisena.

### Lapset laitoksista perhehoitoon

Tällä hetkellä lastensuojelun sijaishuollon piirissä olevista lapsista 65 prosenttia hoidetaan laitoksissa ja 35 prosenttia perhehoidossa. Lastensuojelun rakennemuutos pitäisi keskusliiton mielestä saada käyntiin, ja luvut kääntymään päinvastaisiksi. Tätä puoltavat niin inhimilliset kuin taloudellisetkin tekijät. Keskusliitto on muun muassa selvittänyt sijaishuollon rakennetta ja kustannuksia eri kunnissa.

#### Tänä vuonna keskusliitto

- toimii aktiivisesti perhehoidon edistämiseksi yhteistyössä Perhehoitoliiton kanssa sekä sosiaali- ja terveystieteiden valtakunnallisessa perhehoidon kehittämishankkeessa
- edistää sijaishuollon rakennemuutoksen käynnistymiseksi nykyisen perhehoitolain uudistamista. Laissa tulee huomioida
  - sijaisperheiden rekrytointi ja koulutus
  - työn tukeminen ja riittävä resursointi
  - edellytysten luominen lastensuojelun perhehoidon ja laitoshoidon väliselle yhteistyölle
- tekee tunnetuksi YK:n sijaishuoltoa koskevia ohjeita
- tekee tunnetuksi sijaishuollon kansainvälisiä laatustandardeja (*Quality4Children*)
- toimii Q4C Suomen koordinaattorina.

### Savuttomuutta kohti

Keskusliitto, syöpäjärjestöt ja *Terveyden edistämisen keskus* ovat lähteneet yhdessä edistämään savuttomuutta lastensuojelulaitoksissa. Viime syksynä tehtiin selvitys lastensuojelun sijaishuollon yksiköissä asuvien lasten ja henkilökunnan tupakoinnista.

### Tänä vuonna

- tehdään kyselyn pohjalta laadullinen tutkimus kahdessa mukana olleessa laitoksessa
- järjestetään nuorten tupakoinnin lopettamisryhmien ohjaajakoulutus lastensuojelussa työskenteleville
- teemaa käsitellään Valtakunnallisilla sijaishuollon päivillä Lahdessa.

### Huomio lapsiperheiden köyhyyteen ja syrjäytymiseen

Lasten ja lapsiperheiden köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen ehkäisy on tällä hetkellä yksi poliittisista painopistealueista niin kotimaassa kuin Euroopan tasolla.

Keskusliitto teki viime syksynä kartoituksen jäsenjärjestöissään tehdystä lastensuojelun tutkimus- ja kehittämistoiminnasta. Kartoitus oli osa *Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen* ja *Nuorisotutkimusverkoston* esiselvityshanketta, jonka tavoitteena oli luoda kattava tietopohja syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten elämäntutkimiseksi.

<http://groups.stakes.fi/NR/rdonlyres/>

[4700317C-DE2A-417E-B9F0-B263EFC0A18D/14341/LSKLyhtveto.pdf](http://groups.stakes.fi/NR/rdonlyres/4700317C-DE2A-417E-B9F0-B263EFC0A18D/14341/LSKLyhtveto.pdf)

### Tänä vuonna keskusliitto

- on mukana Euroopan köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen teemavuoden 2010 valmisteluissa yhdessä *Eurochildin* ja Suomen köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen verkoston EAPN-Finin kanssa
- jatkaa tietojen keräämistä jäsenjärjestöissä tehdystä lastensuojelun tutkimuksesta.

### Kuritusväkivalta seurannassa

Keskusliitto on kampanjoinut voimakkaasti vuosien ajan lapsen ruumiillisen koskemattomuuden puolesta. Kuritusväkivaltaa koskevia asenteita on seurattu tutkimuksin.

### Tänä vuonna keskusliitto

- tehostaa *Älä lyö lasta* -kampanjan materiaalin käyttöä ja jalkauttaa sitä jäsenjärjestöihinsä
- on mukana sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa lapsiin kohdistuvan kuritusväkivallan ehkäisemisen ja vähentämisen -työryhmässä
- osallistuu Poliisiammattikorkeakoulun koordinoiman lapsiuhritutkimuksen jatkoanalyysiin

[www.alalyolasta.fi](http://www.alalyolasta.fi)

## Lapsen asialla kansainvälisesti

### Edustajana kansainvälisissä järjestöissä

Keskusliitolla on toimintansa alusta asti ollut keskeinen rooli alan kansainvälisessä yhteistyössä.

Keskusliiton lastensuojelun neuvottelukunta toimii FICEn (Federation Internationale des Communautés Educatives) Suomen toimikuntana.

Varhaiskasvatuksen ja ehkäisevän lastensuojelun neuvottelukunta toimii Suomen edustajana varhaiskasvatuksen maailmanjärjestö OMEPissa (Organisation Mondiale pour l'Éducation Précolaire).

Lapsen oikeuksien ja lapsipolitiikan toimikunta edustaa Suomea IFCW:ssä (*International Forum for Child Welfare*).

### Tänä vuonna keskusliitto

- järjestää seminaarin YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen täytäntöönpanosta ja sen raportoinnista Suomessa yhteistyössä ulkoasiainministeriön ja lapsiasiainvaltuutetun kanssa
- vastaa Suomen osuudesta Bergenin pohjoismaisessa lastensuojelukongressissa [www.nbk2009.no](http://www.nbk2009.no)
- seuraa kesäkuussa pidettäviä EU-vaaleja lapsinäkökulmasta
- on mukana sosiaali- ja terveysministeriön ohjausryhmässä tuottamassa ohjeistusta ihmiskaupan vastaiseen toimintaan
- osallistuu IFCOn (International Foster Care Organisation) maailmankongressiin Dublinissa
- osallistuu OMEPin Euroopan alueen kokoukseen Kreikassa
- osallistuu OMEPin maailmankokoukseen Nigeriassa
- osallistuu IFCW:n kokoukseen Indonesiassa.

### Lähialueyhteistyöllä jo perinteitä

Keskusliitto on tehnyt hankeyhteistyötä Venäjän Karjalan tasavallan lastensuojeluolojen parantamiseksi vuodesta 1997. Yhteyksien luominen alkoi jo Neuvostoliiton aikana 1980-luvun lopulla.

Keskusliitto on tukenut paikallista kehittämistyötä, antanut sille virikkeitä ja tarjonnut mahdollisuuden kokemusten vaihtoon useissa Karjalan tasavallan piireissä, mm. Aunuksessa ja Pitkäjärvellä.

### Tänä vuonna keskusliitto

- jatkaa yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa *Huolenpidon piiri* -hanketta, joka tukee lastensuojelupalveluiden uusien muotojen kehittämistä Karhumäessä Karjalan tasavallassa
- isännöi Karjalan tasavallan lastensuojelun ammattilaisten opintomatkaa Suomeen.

### Maahanmuuttajakysymykset yhä ajankohtaisempia

Maahanmuuttajien osuus väestöstä on kasvamassa. Nyt joka kymmenes helsinkiläinen peruskouluikäinen on muun kuin suomen- tai ruotsinkielinen. Vuonna 2025 heidän osuudekseen ennustetaan 23 prosenttia.

Keskusliitto tekee työtä myös yksin maahan tulleiden alaikäisten turvapaikanhakijoiden hyväksi. Heitä saapui Suomeen vuonna 2008 ennätysmäärä, 706. Tänä vuonna määrä tuskin jää pienemmäksi.

### Tänä vuonna keskusliitto

- tuottaa maahanmuuttajille tarkoitettua materiaalia, jossa kerrotaan useilla eri kielillä mikä on lastensuojelun tarkoitus, mitä lastensuojeluun liittyvistä asioista on säädetty Suomessa ja mitkä ovat lasten ja vanhempien oikeudet ja velvollisuudet Suomessa
- edistää yhteistyötä yksin maahan tulleiden turvapaikanhakijalasten auttamiseksi
- järjestää yksin maahan tulleiden turvapaikanhakijalasten edustajille koulutuksia sekä tuottaa käsikirjamuotoisen koulutusmateriaalin
- on mukana päivittämässä toimintasuosituksia siitä, kuinka ilman huoltajaa Eurooppaan tulleita lapsia tulee kohdella. *Statement of Good Practice* -toimintasuositukset ovat osa *SCEP*-hankkeen (Separated Children in Europe Programme) toimintaa, jonka suomalainen kumppani keskusliitto on.  
[www.separated-children-europe-programme.org](http://www.separated-children-europe-programme.org)

### Tietotekniikka tukee palveluiden kehittämistä

Lastensuojelun Keskusliitto on valjastanut tietotekniikan tukemaan lastensuojelupalveluiden kehittämistä. *Lapsitiedon keskus* -projektissa on kehitetty *PALVE*-tietokanta.

[www.lapsitieto.fi](http://www.lapsitieto.fi)

### Tänä vuonna keskusliitto

- kehittää tietokantajärjestelmää, ja uudistunut hakupalvelu avautuu 2010
- osallistuu tietohallinnon näkökulmasta Turun kaupungin hallinnoimaan *Remontti*-hankkeeseen, joka tähtää lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelujen uudistamiseen Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa
- on mukana *KuntalIT*-hankkeessa, jossa tuotetaan julkiselle sektorille sähköisiä kilpailuttamisvälineitä. Sähköisen kilpailuttamisen välineet kunnille ja valtiolle -projekti automatisoi kilpailuttamisessa vaadittavan tiedon hallintaa ja yhteenäistää kuntien hankintakäytäntöjä.

[www.vm.fi](http://www.vm.fi)

### Eropalvelut juurrutetaan

”Parisuhteesta voi erota, mutta vanhemmuus jatkuu. Lapsi tarvitsee molempia vanhempiaan.” Näissä sanoissa kiteytyy keskusliiton *Neuvo*-projektin perussanoma.

Tänä vuonna päättyvän viisivuotisen, Raha-automaattiyhdistyksen tukeman kehittämishankkeen tavoitteena on minimoida lapsen menetyksiä vanhempien erotessa. Tätä varten on kehitetty vanhemmuutta ja vanhempien sovinnollista yhteistyötä tukevia palveluita eron varhaiseen vaiheeseen.

[www.eroneuvo.fi](http://www.eroneuvo.fi)

### Tänä vuonna Neuvo-projekti

- luo tukirakenteet, joiden myötä hankkeessa kehitetyt *Eroneuvo*- ja *Vanhemman neuvo* -palvelut, koulutukset ja vapaaehtoistoiminta jatkuvat
- järjestää Erofoorumin, johon kootaan alan toimijat pohtimaan eroperheitä tukevien palveluiden, sosiaaliturvan, koulutuksen ja tutkimuksen kehittämistarpeita
- tekee ehdotuksia avioliittolain mukaisen perheasioiden sovittelun kehittämiseksi ja saatavuuden parantamiseksi
- julkaisee
  - *Ero, vanhemmuus ja tukeminen -kokoomateoksen*
  - *Vertaisuus ja eroauttaminen -kirjan*
  - *Eroneuvo- ja Vanhemman neuvo -palveluiden menetelmäkäsikirjat*
  - *projektin loppuraportin*
- jättää hakemuksen jatkoprojektista Raha-automaattiyhdistykselle.

## Liite

### Jäsenyhteisöt

Adoptioperheet ry  
[www.adoptioperheet.fi](http://www.adoptioperheet.fi)

Ammatillisten Perhekotien Liitto ry  
[www.apkl.fi](http://www.apkl.fi)

Aseman Lapset ry  
[www.asemanlapset.fi](http://www.asemanlapset.fi)

Auta Lasta ry  
[www.autalasta.fi](http://www.autalasta.fi)

Barnvårdsföreningen i Finland r.f.  
[www.bvif.fi](http://www.bvif.fi)

Barnhemsföreningen Sparvboet  
[sara.samulin@sparvboet.inet.fi](mailto:sara.samulin@sparvboet.inet.fi)

Ebeneser-säätiö  
[www.ebeneser.fi/](http://www.ebeneser.fi/)

Elatusvelvollisten liitto r.y.  
[www.elatusvelvolliset.fi](http://www.elatusvelvolliset.fi)

Elämä On Parasta Huumetta ry  
[www.eoph.fi](http://www.eoph.fi)

Ensi- ja turvakotien liitto ry  
[www.ensijaturvakotienliitto.fi](http://www.ensijaturvakotienliitto.fi)

Erityishuoltojärjestöjen  
liitto EHJÄ ry  
[www.ehja.fi](http://www.ehja.fi)

Etappi-ryhmä ry  
[www.etappi.fi](http://www.etappi.fi)

Filha ry  
[www.filha.fi](http://www.filha.fi)

Finlands svenska socialförbund r.f.  
[www.fssf.fi](http://www.fssf.fi)

Förbundet De Utvecklingsstördas Väl rf.  
[www.fduv.fi](http://www.fduv.fi)

Förbundet Hem och Skola i Finland rf  
[www.hemochskola.fi](http://www.hemochskola.fi)

Haukkalan lastenpsykiatrisen  
hoitolaitoksen kannatusyhdistys  
[mirja.eerola@kotikone.fi](mailto:mirja.eerola@kotikone.fi)

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö  
[www.hdl.fi](http://www.hdl.fi)

Helsingin NMKY  
[www.hnmky.fi](http://www.hnmky.fi)

HelsinkiMissio  
[www.helsinginkaupunkilahetys.fi](http://www.helsinginkaupunkilahetys.fi)

Interpedia ry  
[www.interpedia.fi](http://www.interpedia.fi)

Invalidiliitto ry  
[www.invalidiliitto.fi](http://www.invalidiliitto.fi)

Kalevan Nuorten Liitto  
[www.kalevanuoret.fi](http://www.kalevanuoret.fi)

Kansallinen Lastenliitto ry  
[www.minijellonat.fi](http://www.minijellonat.fi)

Kehitysvammaisten Tukiliitto ry  
[www.kvtl.fi](http://www.kvtl.fi)

Kirkkopalvelut  
[www.kirkkopalvelut.fi](http://www.kirkkopalvelut.fi)

KOTA – Lasten ja nuorten  
hyvinvointi ry  
[www.kota.fi](http://www.kota.fi)

Kotirauhasäätiö  
[info@lastenkotikotirauha.fi](mailto:info@lastenkotikotirauha.fi)

Kuuloliitto ry  
[www.kuulonhuoltoliitto.fi](http://www.kuulonhuoltoliitto.fi)

Kuulovammaisten Lasten  
Vanhempien Liitto r.y.  
[www.kvl.org](http://www.kvl.org)

Kuurojen Liitto ry  
[www.kl-deaf.fi](http://www.kl-deaf.fi)

Kätkyt- ja lapsikuolemaperheiden  
yhdistys KÄPY ry  
[www.kapy.fi](http://www.kapy.fi)

Lasten Kesä ry  
[www.lastenkesa.fi](http://www.lastenkesa.fi)

Lasten Lomayhdistys ry  
[www.leirikoulut.com/lly](http://www.leirikoulut.com/lly)

Leirikesä ry  
[www.leiri.fi](http://www.leiri.fi)

Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry  
[www.mll.fi](http://www.mll.fi)

Nuorten Keskus ry  
[www.nuortenkeskus.fi](http://www.nuortenkeskus.fi)

Nuorten Kotkain Keskusliitto NKK ry  
[www.nkk.fi](http://www.nkk.fi)

Nuorten Palvelu ry  
[www.nuortenpalvelu.fi](http://www.nuortenpalvelu.fi)

Nuorten Tukikodit ry  
Mustionkatu 23, 20750 Turku  
p. (02) 274 2233, fax (02) 742 240

Nuorten Ystävät ry  
[www.nuorten-yst.fi](http://www.nuorten-yst.fi)

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry  
[www.oaj.fi](http://www.oaj.fi)

Paasikiven nuorisokylän säätiö  
[www.paasikivenuorisokyla.fi](http://www.paasikivenuorisokyla.fi)

Parasta Lapsille ry  
[www.parastalapsille.fi](http://www.parastalapsille.fi)

Parikanniemisäätiö  
[www.parikanniemi.fi](http://www.parikanniemi.fi)

Pelastakaa Lapset ry  
[www.pelastakaalapset.fi](http://www.pelastakaalapset.fi)

Perhehoitoliitto ry  
[www.perhehoitoliitto.fi](http://www.perhehoitoliitto.fi)

Perhekuntoutuskeskus Lauste ry  
[www.lauste.fi](http://www.lauste.fi)

Pesäpuu ry  
[www.pesapuu.fi](http://www.pesapuu.fi)

Romano Missio ry.  
[www.romanomissio.fi](http://www.romanomissio.fi)

Samfundet Folkhälsan  
i Svenska Finland  
[www.folkhalsan.fi](http://www.folkhalsan.fi)

Sateenkaariperheet ry  
[www.seta.fi/rainbow](http://www.seta.fi/rainbow)

Sippolan koulukodin kannatusyhdistys  
[www.sippolankk.fi](http://www.sippolankk.fi)

SOS-lapsikylä ry  
[www.sos-lapsikyla.fi](http://www.sos-lapsikyla.fi)

Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto  
STKL ry  
[www.stkl.fi](http://www.stkl.fi)

Sosiaali-, terveys- ja kasvatusalojen  
ammattiliitto STEKA ry  
[www.steka.net](http://www.steka.net)

Sosiaalialan korkeakoulutettujen  
ammattijärjestö Talentia  
[www.talentia.fi](http://www.talentia.fi)

Sosiaalijohto – Socialledning ry  
[www.sosiaalijohto.fi](http://www.sosiaalijohto.fi)

Sosiaalipedagogit Talentia ry  
[www.talentia.fi/sosiaalipedagogit](http://www.talentia.fi/sosiaalipedagogit)

Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne  
[www.britamariarenlundsminne.fi](http://www.britamariarenlundsminne.fi)

Suomen Demokratian  
Pioneerien Liitto ry  
[www.sdpl.fi](http://www.sdpl.fi)

Suomen Evankelisluterilaisten  
Seurakuntien Lapsityön Keskus  
[www.evl-slk.fi](http://www.evl-slk.fi)

Suomen Kasvatus- ja  
perheneuvontaliitto ry  
[www.suomenkasper.fi](http://www.suomenkasper.fi)

Suomen Kirkon  
Seurakuntaopiston säätiö  
[www.srk-opisto.fi](http://www.srk-opisto.fi)

Suomen lasten ja nuorten säätiö  
[www.slms.org](http://www.slms.org)

Suomen Lasten Parlamentti yhdistys ry  
[www.lastenparlamenttiyhdistys.fi](http://www.lastenparlamenttiyhdistys.fi)

Suomen Lastenhoitoalan Liitto  
[www.slal.fi](http://www.slal.fi)

Suomen Lastenlääkäriyhdistys ry  
[www.suomenlastenlaakariyhdistys.fi](http://www.suomenlastenlaakariyhdistys.fi)

Suomen Lastenpsykiatriyhdistys  
[www.lpsy.org](http://www.lpsy.org)

Suomen Monikkoperheet ry  
[www.suomenmonikkoperheet.fi](http://www.suomenmonikkoperheet.fi)

Suomen NMKY:n Liitto ry  
[www.ymca.fi](http://www.ymca.fi)

Suomen NOBAB – NOBAB i Finland r.y.  
[www.nobab.fi](http://www.nobab.fi)

Suomen Pelastusarmeijan säätiö  
[www.pelastusarmeija.fi](http://www.pelastusarmeija.fi)

Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus PTK ry  
[www.ptk.fi](http://www.ptk.fi)

Suomen Settlementiliitto ry  
[www.settlementiliitto.fi](http://www.settlementiliitto.fi)

Suomen Uusperheellisten Liitto SUPLI ry  
[www.supli.fi](http://www.supli.fi)

Suomen Vanhempainliitto  
[www.suomenvanhempainliitto.fi](http://www.suomenvanhempainliitto.fi)

SYLVA RY – Suomen Syöpäsairaiden  
Lasten Hyväksi  
[www.sylva.fi](http://www.sylva.fi)

Toivontupa ry.  
Takojanenkatu 15 B, 33540 Tampere  
p. (03) 3133 7300  
[etunimi.sukunimi@toivontupa.fi](mailto:etunimi.sukunimi@toivontupa.fi)

Turun Lastenhuoltotyöntekijät ry  
c/o Kaija Klap,  
Lausteen Perhekuntoutuskeskus  
Mustionkatu 23, 20750 Turku

Turun NMKY  
[www.tunmky.fi](http://www.tunmky.fi)

Vammaisten lasten ja  
nuorten tukisäätiö  
[www.vamlas.fi](http://www.vamlas.fi)

Vesaisten Keskusliitto  
[www.vesaiset.fi](http://www.vesaiset.fi)

Väestöliitto ry  
[www.vaestoliitto.fi](http://www.vaestoliitto.fi)

Yhden Vanhemman  
Perheiden Liitto ry  
[www.yyl.fi](http://www.yyl.fi)

Yhteiset Lapsemme ry  
[www.yhteisetlapsemme.fi](http://www.yhteisetlapsemme.fi)

### Jäsenkunnat ja kuntayhtymät

Eskoon sosiaalipalvelujen  
kuntayhtymä  
[www.eskoo.fi](http://www.eskoo.fi)

Espoon kaupunki  
Sosiaali- ja terveystoimi  
[www.espoo.fi](http://www.espoo.fi)

Hausjärven kunta  
Sosiaalitoimisto  
[www.hausjarvi.fi](http://www.hausjarvi.fi)

Helsingin kaupunki  
Sosiaalivirasto  
[www.hel.fi](http://www.hel.fi)

Hyvinkään kaupunki  
Perusturvakeskus  
[www.hyvinkaa.fi](http://www.hyvinkaa.fi)

Hämeenlinnan kaupunki  
Perusturvakeskus  
[www.hameenlinna.fi](http://www.hameenlinna.fi)

Iisalmen kaupunki  
Sosiaalipalvelukeskus  
[www.iisalmi.fi](http://www.iisalmi.fi)

Imatran kaupunki  
Sosiaali- ja terveystoimi  
[www.imatra.fi](http://www.imatra.fi)

Janakkalan kunta  
Perusturva  
[www.janakkala.fi](http://www.janakkala.fi)

Joensuun kaupunki  
Sosiaali- ja terveystoimi  
[www.jns.fi](http://www.jns.fi)

Juvan kunta  
Perusturvaosasto  
[www.juva.fi](http://www.juva.fi)

Jyväskylän kaupunki  
Sosiaali- ja terveystoimi  
[www.jkl.fi](http://www.jkl.fi)

Kemin kaupunki  
Sosiaali- ja terveystoimi  
[www.kemi.fi](http://www.kemi.fi)

Keravan kaupunki  
Sosiaali- ja terveystoimi  
[www.kerava.fi](http://www.kerava.fi)

Kirkkonummen kunta  
Sosiaalikeskus  
[www.kirkkonummi.fi](http://www.kirkkonummi.fi)

Kotkan kaupunki  
Sosiaali- ja terveystoimi  
[www.kotka.fi](http://www.kotka.fi)

Kouvolan kaupunki  
Sosiaalivirasto  
[www.kouvola.fi](http://www.kouvola.fi)

Kuopion kaupunki  
Sosiaali- ja terveyskeskus  
[www.kuopio.fi](http://www.kuopio.fi)

Lahden kaupunki  
Sosiaali- ja terveysvirasto  
[www.lahti.fi](http://www.lahti.fi)

Lappeenrannan kaupunki  
Sosiaali- ja terveystoimi  
[www.lappeenranta.fi](http://www.lappeenranta.fi)

Lempäälän kunta  
[www.lempaala.fi](http://www.lempaala.fi)

Länsi-Turunmaan kaupunki  
[www.lansi-turunmaa.fi](http://www.lansi-turunmaa.fi)

Mikkelin kaupunki  
Sosiaalikeskus  
[www.mikkeli.fi](http://www.mikkeli.fi)

Mäntyharjun kunta  
Sosiaalikeskus  
[www.mantyhharju.fi](http://www.mantyhharju.fi)

Nokian kaupunki  
Sosiaalikeskus  
[www.nokiankaupunki.fi](http://www.nokiankaupunki.fi)

Oulun kaupunki  
Sosiaali- ja terveystoimi  
[www.ouka.fi](http://www.ouka.fi)

Porvoon kaupunki  
Sosiaali- ja terveyskeskus  
[www.porvoo.fi](http://www.porvoo.fi)

Seinäjoen kaupunki  
Sosiaali- ja terveyskeskus  
[www.seinajoki.fi](http://www.seinajoki.fi)

Tampereen kaupunki  
Sosiaali- ja terveystoimi  
[www.tampere.fi](http://www.tampere.fi)

Tornion kaupunki  
[www.tornio.fi](http://www.tornio.fi)

Turun kaupunki  
[www.turku.fi](http://www.turku.fi)

Vaasan kaupunki  
[www.vaasa.fi](http://www.vaasa.fi)

Vantaan kaupunki  
Sosiaali- ja terveysvirasto  
[www.vantaa.fi](http://www.vantaa.fi)

Varsinais-Suomen Lastensuojelu-  
kuntayhtymä  
[www.vslk.fi](http://www.vslk.fi)

## Jäsenyydet kansainvälisissä organisaatioissa

### **CHILDCENTRE – Children at Risk in the Baltic Sea Region**

Itämeren maiden välistä yhteistyötä ohjaava järjestö.  
*[www.childcentre.info](http://www.childcentre.info)*

### **EPOCH – End Physical Punishment of Children Worldwide**

Lasten ruumiillista kurittamista vastustava järjestö.

### **EUROCHILD AISBL**

Lasten ja nuorten hyvinvointia ja oikeuksia edistävä järjestö.  
*[www.eurochild.org](http://www.eurochild.org)*

### **FICE – Fédération Internationale des Communautés Educatives**

Sijaishuollon alalla toimiva kansainvälinen järjestö.  
*[www.fice-inter.org](http://www.fice-inter.org)*

### **IFCO – International Foster Care Organisation**

Sijaisvanhemmuutta edistävä ja tukeva järjestö.  
*[www.ifco.info](http://www.ifco.info)*

### **IFCW – International Forum for Child Welfare**

Lasten hyvinvointia edistävä maailmanlaajuinen järjestö.  
*[www.ifcw.org](http://www.ifcw.org)*

### **ISPCAN – International Society for Prevention of Child Abuse and Neglect**

Lasten hyväksikäyttöä ja laiminlyöntiä vastustava järjestö.  
*[www.ispcan.org](http://www.ispcan.org)*

### **NGO Group for the Convention on the Rights of the Child**

YK:n Lapsen oikeuksien yleissopimuksen täytäntöönpanoa edistävä järjestö.  
*[www.crin.org/NGOGroupforCRC/](http://www.crin.org/NGOGroupforCRC/)*

### **OMEP – Organisation Mondiale pour l'Éducation Préscolaire**

Varhaiskasvatuksen kansainvälinen järjestö.  
*[www.omep-ong.net](http://www.omep-ong.net)*

### **Pohjoismaisen lastensuojelukongressin suunnittelutyöryhmä**

### **SCEP – Separated Children in Europe Programme**

Pakolaislasten aseman parantamista ajava järjestö.  
*[www.separated-children-europe-programme.org/index.html](http://www.separated-children-europe-programme.org/index.html)*